UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Diplomová práce

2009 **Vít Plhal**

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Diplomová práce

Porovnání výročního přezkoušení vojáků z povolání u vybraných útvarů v rámci Společných sil

Vedoucí diplomové práce: Zpracoval:

pplk. Mgr. Vladimír Cikner Vít Plhal

Praha 2009

Abstrakt

Název práce: Porovnání výročního přezkoušení vojáků z povolání u vybraných útvarů v rámci Společných sil.

Cíl práce: Práce byla zaměřena na porovnání výsledků výročního přezkoušení vojáků z povolání mezi útvary v rámci Společných sil Armády České republiky. Cílem práce bylo zjištění tendence výsledků výročního přezkoušení a tedy tendence tělesné výkonnosti vojáků z povolání a tendence výsledků výročního přezkoušení a tedy tendence úrovně tělesné výkonnosti u vybraných útvarů a porovnání těchto tendencí mezi vybranými útvary.

Metoda: Práce byla vývojovou studií, kdy došlo ke zkoumání změn v čase několika veličin (Mauch a Birch, 1998). Tyto veličiny budou např.: celkový průměrný výsledek výročního přezkoušení (známka a bodový zisk) vybraných útvarů a jeho vývoj v čase, průměrná účast příslušníků útvarů a její vývoj v čase, průměrná úspěšnost při výročním přezkoušení příslušníků útvarů a její vývoj v čase a tendence dosahovaných výkonů v jednotlivých disciplínách výročního přezkoušení.

Výsledky: Proběhla porovnání výsledků výročního přezkoušení tělesné výkonnosti vojáků z povolání čtyř vojenských útvarů Společných sil Armády České republiky za období od roku 2006 do roku 2008.

Klíčová slova: Výroční přezkoušení, tělesná příprava, zdatnost, připravenost vojáka.

Abstrakt

Title: Comparison of annual regular soldier revisions from chosen units within the Joint Forces.

Keywords: Annual revision, physical preparation, physical fitness, soldier's readiness.

Čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně, za pomoci uvedené literatury a shromážděných výsledků výročních přezkoušení VZP AČR.

……

Vít Plhal

Poděkování:

Rád bych touto cestou poděkoval pplk. Mgr. Vladimíru Cikner ovi za odborné vedení při vypracování této diplomové práce, poskytnuté rady a trpělivost.

Dále bych chtěl poděkovat své rodině a kolegům na skupině přípravy za podporu při studiu a za toleranci bez které bych nedošel tak daleko.

Svoluji k zapůjčení této diplomové práce ke studijním účelům. Žádám, aby byla vedena přesná evidence vypůjčovatelů, kteří musí pramen převzaté literatury řádně citovat.

Jméno a příjmení	Datum zapůjčení	Datum vrácení

Osnova:

ÚVOD **9**

1. ÚVODNÍ ČÁST **11**

1. 1 FORMULACE PROBLÉMU 11
1. 2 ROZSAH PLATNOSTI 11
1. 3 ROZBOR LITERATURY 11

2. TEORETICKÁ ČÁST **13**

2. 1 DEFINICE POJMŮ 13
2. 2 MOTORICKÉ TESTY V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ 16
2. 3 POHYBOVÉ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI 17
2. 4 SPORTOVNÍ, POHYBOVÝ VÝKON 21
2. 5 SOUČASNÝ SYSTÉM VOJENSKÉ TĚLESNÉ VÝCHOVY 22
2. 6 HISTORIE PŘEZKUŠOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI V ARMÁDĚ 28
2. 7 SOUČASNOST PŘEZKUŠOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI V AČR 31
2. 8 SOUČASNOST V TĚLESNÉ PŘÍPRAVĚ A PŘEZKUŠOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI V ZAHRANIČNÍCH ARMÁDÁCH 34

3. CÍLE, ÚKOLY, VÝZKUMNÉ OTÁZKY **35**

3. 1 CÍL PRÁCE 35
3. 2 ÚKOLY PRÁCE 35
3. 3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY 36

4. METODIKA VÝZKUMU **37**

4. 1 POPIS SKUPINY 37
3. 2 PLÁN VÝZKUMU 37
3. 3 ZPRACOVÁNÍ DAT 38

5. VÝSLEDKY **40**

6. DISKUZE **50**

7. ZÁVĚR **53**

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY **55**

SEZNAM POUŽITÉ VOJENSKÉ LITERATURY **56**

SEZNAM ZKRATEK **57**

PŘÍLOHY **58**

Úvod

Téma diplomové práce jsem zvolil vzhledem k funkci, kterou u vojenského útvaru zastávám. Jsem instruktor výcviku na skupině přípravy od roku 2003 a téma diplomové práce se také bezprostředně dotýká obsahu studia Vojenského oboru FTVS UK. Téma této práce je spjato s výročním přezkoušením a vzhledem k tomu, že toto přezkoušení má v rámci SpS neměnnou podobu již od roku 2000, lze považovat existující soubor výsledků dosažených vojáky v rámci tohoto přezkoušení za dostatečný a i samotný proces přezkušování lze považovat již za dostatečně ustálený, aby nedocházelo k výrazným výkyvům v kvalitě prováděného přezkušování školenými pracovníky tělovýchovy rezortu Ministerstva obrany, konkrétně části spadající pod Velitelství společných sil.

Výroční přezkoušení v rámci Společných sil AČR (SpS) má již 9 let tutéž podobu. Přezkoušení se koná jednou ročně a každý voják je povinen se tohoto přezkoušení fyzické zdatnosti zúčastnit. Využít může jak řádných termínů ve druhém čtvrtletí roku, tak i termínů opravných ve čtvrtletí třetím. V rámci tohoto přezkoušení jsou zohledněny odlišnosti pohlaví (kategorie muži/ženy) a věku (věkové skupiny).

Ve funkci instruktora výcviku, která supluje na některých útvarech SpS o velikosti prapor, náčelníka tělovýchovy, jsem s ohledem na funkční povinnosti přímo přezkušoval příslušníky útvaru. V průběhu let jsem pozoroval postupné zhoršování výkonů nejen u VZP, kteří přecházeli do vyšších věkových skupin, ale i zhoršování výkonů stejně starých VZP v průběhu delšího časového období. Nemohl jsem si dále nevšimnout, že vojáci, kteří byly přijati do armády, cestou klasického rekrutování z řad veřejnosti, mají stále horší tělesnou výkonnost.

Proto jsem se rozhodl tuto mou domněnku prověřit nejen na útvaru, na kterém již od roku 2003 působím, ale i na dalších třech útvarech v rámci Společných sil. Můj mateřský útvar je Vojenský útvar (VÚ) 7907 Liberec. Ten je spolu s dalším totožným útvarem, VÚ 7924, zařazen pod nadřízený celek, 31. brchbo. Dalšími porovnávanými útvary jsou VÚ 1837 Chrudim (výsadkový mechanizovaný prapor) a VÚ 2395 Pardubice, který svým zaměřením spadá do logistické odbornosti. Všechny tyto čtyři útvary se podobají strukturou, ale odlišují se právě ve své odbornosti s rozdílnou náplní

činnosti. VÚ 1837 v Chrudim je začleněn do struktury 4. brigády rychlého nasazení a VÚ 2395 v Pardubicích je součástí logistické brigády.

U zvolených čtyř útvarů budu porovnávat míru dosahovaných výsledků výročního přezkoušení celkově a pozorovat jakou mají tendenci. Konkrétní sledované veličiny budou mimo jiné: celkový průměrný výsledek výročního přezkoušení (známka a bodový zisk) vybraných útvarů a jeho tendence, průměrná účast příslušníků útvarů a její tendence průměrná úspěšnost při výročním přezkoušení příslušníků útvarů a její tendence a vývoj dosahovaných výkonů v jednotlivých disciplínách výročního přezkoušení. Časový úsek, pro který byly výsledky zařazovány do srovnání, jsem zvolil s ohledem na permanentně probíhající restrukturalizaci a reorganizaci rezortu MO. Přípravu jednotlivých útvarů může narušovat plnění neplánovaných úkolů, ale především zabezpečování mírových misí v rámci členství AČR v NATO. V tomto ohlednu je nutné zdůraznit, že útvary v Liberci plnily úkoly zahraniční mírové mise v roce 2008. Útvar v Chrudimi tento úkol plnil v roce 2007 a útvar v Pardubicích v roce 2008.

1. Úvodní část

1. 1 Formulace problému

Předmětem zkoumání této práce je rozdíl úrovně tělesné výkonnosti u různých vojenských útvarů.

1. 2 Rozsah platnosti

Vymezení studie

Výsledky této práce odrážejí časové období od roku 2006 do roku 2008.

Omezení studie

- Úzký časový rozsah studie.
- Legislativní omezení vyplývající z uveřejňování dat v rámci rezortu Ministerstva obrany.

1. 3 Rozbor literatury

Vojenská tělovýchova a její jednotlivé části je řešena několika dokumenty, stejně jako samotné přezkoušení z tělesné výkonnosti. Výchozími dokumenty pro tělesnou přípravu v rámci činností AČR jsou zákony: zákon č.219/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, *„O ozbrojených silách“*, kde je uvedeno, že součástí „vojenského výcviku je fyzická a psychická příprava“ a zákon č.221/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, *„O vojácích z povolání“*, který stanovuje mimo jiné, základní povinnost vojáka: „dbát o svou fyzickou zdatnost“.

Samotnou tělesnou přípravu, jako základní dokument, v armádě řeší již velmi zastaralý předpis Těl-1-1 *„Tělesná příprava v československé lidové armádě“* z roku 1989. Tento předpis již zcela nevyhovuje potřebám AČR. Od doby vzniku tohoto předpisu se stala AČR profesionální armádou, včetně začlenění do NATO. Nejen z tohoto důvodu předpis opírající se o odlišné ideové směry, strukturu armády a její zaměření, nemůže ani dostatečně legislativně podporovat proces tělesné přípravy VZP ani postihnout po obsahové stránce nové trendy a poznatky z oblasti tělovýchovy. Tento předpis je těsně před nahrazením novým plánovaným předpisem. Obsah tohoto připravovaného předpisu do své práce nezahrnuji, protože je stále ve schvalovacím procesu a do značné míry mění strukturu přípravy tělesné zdatnosti včetně části, která řeší její přezkušování.

Nařízení NGŠ č. 5/1993 a jeho novelizace č. 10/2000 pak komplexně řeší otázku organizace a řízení služební tělesné výchovy v Armádě České republiky, včetně výročního přezkušování VZP z tělesné výkonnosti. Toto nařízení je jedním z klíčových dokumentů pro tuto práci.

Učební text UK *„Vojenská tělovýchova“* (Přívětivý, 2004), spojuje jednotlivé části problematiky tělesné přípravy v celek a poskytuje dostatek podkladů k popisu vazeb mezi těmito jednotlivými částmi.

Problematika motorických testů, jejich charakteristika, rozdělení, vlastnosti a podobně byla zpracována především s využitím knih: „Přehled statistických metod zpracování dat“ (Hendl, 2004) a „*Motorické testy v tělesné výchově*“ (Měkota a Blahuš, 1983).

Kniha „*Sportovní trénink“* (Choutka a Dovalil, 1991) byla základním zdrojem informací pro zpracování témat týkajících se sportovního tréninku a sportovního výkonu.

Další zvolená literatura byla využívána ke konkrétním částem diplomové práce a byla podrobně uvedena v seznamu použité literatury.

2. Teoretická část

2. 1 Definice pojmů

Výroční přezkoušení

Výroční přezkoušení tělesné výkonnosti je specifickou formou přezkoušení individuální tělesné připravenosti pro příslušníky armády. Toto každoročně se opakující přezkoušení má ustálenou podobu od roku 2000, kdy obsahuje testovou baterii dvou testů. Každý voják je povinen se tohoto přezkoušení zúčastnit v řádných nebo náhradních termínech. Za provedení tohoto přezkoušení je odpovědný velitel a za odborné řízení je odpovědný tělovýchovný náčelník. Cílem tohoto přezkoušení je mimo jiné udržování trvalého přehledu o efektivitě tělovýchovného procesu.

Tělesná příprava v AČR

Tělesná příprava je jedním z hlavních předmětů přípravy a výcviku vojáka (Všeob-P-35, 1995). Tělesná příprava v AČR je obdobou tělesné výchovy mimo rezort Ministerstva obrany s přihlédnutím k podmínkám vojenské služby. Je to proces, který směřuje k dosažení optimální úrovně tělesné připravenosti vojáků z povolání, řízeným procesem. Cílem tohoto řízeného procesu je zajišťovat tělesnou připravenost příslušníků AČR k zvládnutí jejich profesních úkolů a zátěží při služební činnosti v míru i při vojenském nasazení. K realizaci tělesné přípravy jsou jednotlivými druhy vojsk vydávány programy výcviku, ve kterých je řešena tématika, počty hodin, organizační formy výcviku apod. Tělesná příprava se podle zaměření rozděluje na základní a speciální tělesnou přípravu.

Vojenská tělovýchova, služební tělovýchova

Jedná se o rovnocenná synonyma, kdy služební tělovýchova se více používá ve vojenském prostředí, zejména v oficiálních dokumentech, zatímco vojenská tělovýchova lépe orientuje zejména civilní odborníky (Přívětivý, 2004). Pro vymezení vojenské tělovýchovy je přijatelné aplikovat definici pohybových aktivit. Zahrnuje veškeré pohybové aktivity vojáků realizované v rámci resortu obrany, které se uplatňují při plnění úkolu v různých situacích nasazení a to ať přímo (běh, skoky, lezení atd.) anebo zprostředkovaně jako základ pro provádění jiných specifických činností vojenských specialistů (ženista, výsadkář, řidič atd.).

Pohybové aktivity

Pohybovou aktivitu (činnost) chápeme jako pohyb člověka, který získává svou realizací v definovaném prostředí, cílesměrností a účelovou podmíněností dovednostní charakter.

Tělesná zdatnost

Slepičková (2005) uvádí, že pojem zdatnost je dnes uvažován ve spojitosti s dvojím zaměřením. Na jedné straně je zdatnost spojována s cílem, jímž je výkon, na straně druhé je cílem zdatnost spojená se zdravím.

Tělesnou zdatnost lze definovat jako souhrn vlastností (charakteristických znaků), které lidé mají nebo jichž dosahují a které souvisejí se schopností vykonávat tělesnou činnost (Blair et al., 1992)

Zdatnost je fenotypně podmíněna, v různém stupni rozvinutá celostní schopnost vyrovnat se s aktuálními nároky, resp. odolávat aktuálním vlivům prostředí s využitím rozsahu homeostatických regulačních mechanismů (Semiginovský, 1988)

Tělesnou zdatnost lze budovat pouze soustavným, dlouhodobým a dostatečně intenzivním působením na tělesné funkce organismu tak, aby docházelo k postupné adaptaci a tím využití adaptačního procesu. Vyšší míra tělesné zdatnosti předurčuje jedince k plnění pohybových úkolů s menšími nároky organismus a jeho jednotlivé funkce.

Tělesná připravenost

Kubálek (1993) uvádí, že tělesnou připravenost vojáků lze chápat jako komplex optimálně rozvinutých a funkčně úzce propojených tělesných a pohybových dispozic vojáků, jež jim umožňuje splnění pohybově náročných profesních úkolů a přiměřené jednání v situacích psychosomatických a pohybových zátěží služební a bojové činnosti.

Společné síly

Společné síly jsou součástí Armády České republiky, jsou podřízené Generálnímu štábu společně se Silami podpory. Společné síly jsou určeny k zajištění vytváření, přípravy, rotace a rozpouštění úkolových uskupení určených pro řešení taktických nebo operačně taktických úkolů na území České republiky i mimo něj a k plnění dalších, zákony stanovených úkolů na teritoriu ČR. Velitelství společných sil je dislokováno v Olomouci. Společné síly jsou tvořeny těmito složkami: Pozemní síly, Vzdušné síly a Velitelství výcviku – Vojenská akademie.

2. 2 Motorické testy v tělesné výchově

Charakteristika motorických testů

Při hodnocení motorické činnosti zpravidla vycházíme z konečných výsledků této činnosti nebo z jejího průběhu. Lze hodnotit jednotlivce i kolektivy a účel hodnocení rozhoduje o volbě a výběru způsobu hodnocení motorické činnosti.

Hodnocení dělíme na:

- odborné posuzování neboli škálování (přisouzení kvality motorickým činnostem),
- měření (přisouzení hodnoty motorické činnosti, z určené stupnice).

Při měření je výhodou, že výsledky přenesené na zvolenou stupnici můžeme dále zpracovávat statistickými metodami.

Stejně jako v jiných jazycích užíváme slovo test ve významu zkouška (Měkota a Blahuš, 1983). Užitím odborného termínu vyjadřujeme, že se jedná o zkoušku vědecky podloženou, jejímž cílem je dosáhnout kvantitativních vyjádření výsledků.

Testy jsou charakteristické pro svou standardizaci, která znamená zaručenou míru reprodukovatelnosti, zajištěnou autentičnost testu a utvořený systém a hodnocení testování (testové normy). Výsledkem testu se pak stává hodnota vyjadřující úroveň splnění pohybové činnosti.

Motorické testy mohou sloužit především ke kontrole tělovýchovného procesu, tréninkových metod, vyučovacích postupů, rozvoje pohybové činnosti, trénovanosti a v neposlední řadě ke kontrole pohybové zdatnosti.

Vlastnosti motorických testů

Základními vlastnostmi motorických testů je jejich spolehlivost a jejich platnost známá spíše jako validita.

Spolehlivostí rozumíme dostatečnou podobnost výsledků při opakovaném měření.

Validitou vyjadřujeme požadavek, aby test měřil to, co má měřit a aby postihoval tu stránku motoriky, pro kterou byl určený (Měkota a Blahuš, 1983).

Rozdělení motorických testů

Rozdělení motorických testů je velmi podrobné a pestré. Podle různých hledisek je rozdělujeme mimo jiné na: individuální a kolektivní (skupinové), plně a částečně standardizované nebo laboratorní a terénní.

2. 3 Pohybové schopnosti a dovednosti

Pohybové schopnosti neboli motorické schopnosti je především geneticky daná vlastnost, dispozice pro určité činnosti, jednání a výkon. Tato schopnost je vlastní každému jedinci, je jeho zdrojem krytí výkonu a předpokladem tohoto výkonu. Schopnosti se vyvíjejí. Jejich vývoj je předpokladem i výsledkem lidské činnosti. Rozlišujeme mezi duševními (intelektuálními), kognitivními a motorickými (tělesnými)schopnostmi.

Motorická schopnost podmiňuje úspěšnost pohybu. Motorické schopnosti jsou obecné rysy (vlastnosti) či kapacity, které podkládají výkonnost v řadě pohybových dovedností (Měkota a Novosad, 2005). Předpokládá se, že nejsou snadno modifikovatelné praxí a zkušeností a jsou relativně stálé během individuálního života jedince. Měkota a Novosad dále uvádějí, že schopností se rozumí *dynamický komplex vybraných vlastností organismu člověka, integrovaných podle třídy pohybového úkolu a zajišťující jeho plnění.* Motorické schopnosti jsou obecné kapacity jednotlivce, projevující se ve výsledcích pohybové činnosti. Zároveň limitují výkonové možnosti každého jedince a tvoří hranici, kterou nelze překročit. Schopnosti představují vysokou míru předpokladů pro zdokonalování se v pohybových úkolech. Za nosné pilíře fyzické zdatnosti se považují kondiční motorické schopnosti, zejména pak silové a vytrvalostní.

Rozdíly mezi schopnostmi a dovednostmi napomáhá správnému výkladu obou termínů. Motorická schopnost je geneticky daná, zatímco dovednost je učením získaná. Schopnost nám určuje míru kapacity zdrojů, dovednost se týká využití této kapacity.

Motorická schopnost je částečně vrozená, generalizovaná, relativně stabilní a trvalá a podkládá mnoho různých dovedností a činností. Dovednost je vytvořena praxí, úkolově specifická a snadněji modifikovatelná.

Pohybové schopnosti jsou relativně samostatné soubory vnitřních předpokladů lidského organismu k pohybové činnosti, v níž se také projevují. (Dovalil a kol., 2008)

Pohybové schopnosti dělíme na:

- silové,
- vytrvalostní,
- rychlostní,
- koordinační,
- pohyblivost.

Silové schopnosti

Síla je komplex pohybový schopností překonat, udržovat nebo brzdit určitý odpor. Síla je vázána, jako pohybová schopnost, na fyziologické vlastnosti svalu.

Silové schopnosti dělíme na:

- síla absolutní (maximální),
- síla rychlá a výbušná (explozivní),
- síla vytrvalostní.

Vytrvalostní schopnosti

Vytrvalost je komplex pohybových schopností provádět činnost s požadovanou intenzitou co nejdéle.

Vytrvalostní schopnosti dělíme na:

- dlouhodobá vytrvalost - je schopnost vykonávat pohybovou činnost odpovídající intenzity déle než 10 minut,
- střednědobá vytrvalost - je schopnost vykonávat pohybovou činnost intenzitou odpovídající nejvyšší možné spotřeb kyslíku, tj. po dobu asi 8 – 10 minut,
- krátkodobá vytrvalost - je schopnost vykonávat činnost co možná nejvyšší intenzitu po dobu do 2 – 3 minut,
- rychlostní vytrvalost - znamená schopnost vykonávat pohybovou činnost absolutně nejvyšší intenzitou co možná nejdéle – do 20 až 30 s.

Rychlostní schopnosti

Rychlost je komplex pohybových schopností provádět krátkodobou pohybovou činnost maximálně do 15 až 20 sekund v daných podmínkách co nejrychleji.

Rychlostní schopnosti dělíme na:

- rychlost reakční,
- rychlost acyklickou,
- rychlost cyklickou,
- rychlost komplexní.

Koordinační schopnosti

Koordinační schopnost je dispozice lehce a účelně koordinovat vlastní pohyby, přizpůsobovat je měnícím se podmínkám, provádět složitou pohybovou činnost a rychle si osvojovat nové pohyby.

Základní koordinační schopnosti jsou:

- diferenciační schopnost,
- orientační schopnost,
- schopnost rovnováhy,
- schopnost reakce,
- schopnost rytmu,
- schopnost spojovací,
- schopnost přizpůsobování,
- schopnost diferenciace,
- učenlivost,
- regulace svalového napětí a relaxace.

Pohyblivost

Pohyblivost je schopnost člověka vykonávat pohyby v kloubech ve velkém rozsahu.

Pohybové dovednosti dělíme na:

- otevřené – dovednosti, které jsou realizované v měnících se podmínkách,
- uzavřené – dovednosti, které jsou realizované ve stálých podmínkách.

2. 4 Sportovní, pohybový výkon

Sportovní (pohybový) výkon charakterizujeme jako aktuální projev specializovaných schopností sportovce (výsledek adaptace) v uvědomělé činnosti zaměřené na řešení pohybového úkolu, který je vymezen pravidly daného sportovního odvětví Choutka a Dovalil, 1991).

Sportovním (pohybovým) výkonem rozumíme proces a výsledek pohybové činnosti jednotlivce. Samotná pohybová činnost jedince je plněním pohybového úkolu, jehož mírou je splnění (realizace) tohoto daného pohybového úkolu.

Sportovní výkon obsahuje tyto složky:

- vrozené dispozice (vlohy, nadání, talent),
- vlivy vnějšího prostředí (přírodní a sociální),
- vlivy tréninkového procesu.

Výkonnostní předpoklady jsou limitem dosažení sportovního výkonu určité úrovně a dělí se na:

- výkonnostní kapacitu (tréninkem rozvinuté funkce organismu jedince i jeho částí),
- připravenost k výkonu (psychické schopnosti jedince).

Sportovní výkon je souborem faktorů, jejichž uspořádání a vzájemné vztahy mají konečný vliv na jeho úroveň.

Tyto faktory jsou:

- somatické faktory,
- osobnostní faktory,
- kondiční faktory,
- faktory techniky,
- faktory taktiky.

2. 5 Současný systém vojenské tělesné výchovy

Systém vojenské tělovýchovy je soubor opatření, kterým se realizuje tělesná výchova a sport v podmínkách AČR (Přívětivý, 2004). Tento systém je součástí systému tělovýchovy, který existuje v České republice, přičemž zejména cíle, úkoly a obsah jednotlivých forem jsou přizpůsobeny podmínkám vojenské služby. Navazuje na tradice Československé armády a aplikuje zkušenosti vyspělých zahraničních armád. Je realizován v podobě uceleného, logicky uspořádaného a vnitřně integrovaného tělovýchovného procesu, který směřuje k dosažení optimální úrovně tělesné připravenosti vojenských profesionálů. Systém vojenské tělovýchovy je rovněž založena na nutnosti tělesného propojení s všestrannou přípravou vojáků pro plnění bojových úkolů, potřeby rozvoje a regenerace fyzických a psychických sil a upevňování zdraví.

Dle všeobecných ustanovení Směrnic pro organizaci a řízení služební tělesné výchovy v Armádě České republiky, které jsou přílohou 1 k Nařízení náčelníka generálního štábu Armády České republiky náměstka ministra obrany č. 5/1993, ve znění NNGŠ č. 10/2000, je služební tělesná výchova řízená tělovýchovná činnost prováděná v době zaměstnání a považuje se za výkon zaměstnání. Tato služební tělesná výchova zahrnuje tělesnou přípravu s povinnou účastí a organizovanou výběrovou tělesnou výchovu s dobrovolnou účastí.

Do tělesné přípravy s povinnou účastí jsou mimo jiné zahrnovány: výcvikové hodiny, trénink a kondiční cvičení, výcvikové kurzy a podobně.

Základní tělesná příprava (ZTP) je zaměřena na výcvik, ve kterém se cílevědomě utváří všeobecný tělesný a pohybový základ tělesné připravenosti příslušníků armády. K plnění cílů jsou využívány zpravidla metody a prostředky shodné nebo podobné s výukou tělesné výchovy nebo sportovním tréninkem tak, jak je známe z mimoarmádního prostředí. Výcvik v ZTP plní tyto úkoly:

- vyrovnává vstupní rozdíly v tělesné zdatnosti a výkonnosti vojáků v jednotce směrem k vyšší úrovni,
- rozvíjí pohybové schopnosti a dovednosti,
- kompenzuje psychické napětí a důsledky jednotvárného zatížení,
- vytváří a upevňuje návyky na pravidelnou pohybovou činnost.

Základní tělesnou přípravu lze chápat jako přípravu, která se zabývá běžnými pohybovými dovednostmi a tělesnou kondicí obecně. Proto jsou jejími tématy zaměstnání atletika, gymnastika, sportovní hry, plavání apod.

Speciální tělesná příprava (STP) je zaměřena na výcvik příslušníků AČR, ve kterém se cílevědomě vytváří specifická součást jejich tělesné a psychické připravenosti k plnění pohybově specializovaných úkolů vojenské odbornosti, kterou tito příslušníci vykonávají nebo pro kterou se připravují. Při výběru a zařazování témat STP se vychází z cílového profilu vycvičeného vojáka v dané vojenské odbornosti. Obsah této přípravy tvoří:

- speciální tělesná cvičení, zaměřená na zvládnutí techniky pohybů, získávání dovedností a návyků, rozvíjení pohybových schopností a všestranné odolnosti při překonávání překážek, házení, přesunech, boji zblízka, vojenském plavání, vojenském lezení a při výcviku základů přežití,
- vytváření situací k využití získaných schopností a dovedností za nepříznivých podmínek,
- vytváření situací k získávání odolnosti vůči tělesným a psychickým zátěžím (teplo, chlad, únava, pohybová monotonie, spánková deprivace apod.) na úrovni krátkodobě zvýšených zátěží až k hraničním limitům.

ZTP i STP jsou součástí vojenského výcviku. Z tohoto důvodu jsou oba typy přípravy realizovány v polní uniformě s výjimkou některých zaměstnání v ZTP, kdy je povolena sportovní ústroj.

Do organizované výběrové tělesné výchovy s dobrovolnou účastí jsou zahrnovány mimo jiné: soutěže Armádních sportovních her, sportovní dny, činnosti sportovních kroužků, dlouhodobé, krátkodobé a jednorázové soutěže a ostatní tělovýchovné aktivity s organizačním zabezpečením nařízeným písemným rozkazem příslušného velitele (sportovní soutěže s civilními školami, univerziády, akademická mistrovství a podobně).

Vojáci odpovídají za svou osobní tělesnou připravenost a za tělesnou připravenost odpovídá velitel. Měřítkem tělesné připravenosti je úroveň tělesné výkonnosti a stupeň zvládnutí speciálních pohybových dovedností.

Služební tělesná výchova se organizuje a uskutečňuje podle ustanovení předpisu Tělesná příprava v Čs. Armádě (Těl-1-1) z r. 1989. Po obsahové stránce tento dokument doplňuje dokument Programy přípravy, vytvořený pro jednotlivá vojska a odbornosti v rámci AČR. Pro chemické útvary jde například o Prog-1-3/Ch, který vydalo Ministerstvo obrany v roce 2005. Ministerstvo obrany ve stejném roce vydalo i Programy přípravy výsadkových mechanizovaných jednotek (Prog-1-3/Vys) a Programy přípravy jednotek logistiky (Prog-1-3/Log).

Dle předpisu Těl-1-1 je tělesná příprava jedním z hlavních předmětů bojové přípravy, důležitou a neoddělitelnou součástí výchovy a výcviku příslušníků armády.

Tělesná příprava, dle NNGŠ č. 5/1993, s povinnou účastí vojáků z povolání je plánována a uskutečňována v rozsahu 4 hodin týdně (pro výkonné letce a příslušníky vojenské policie 6 hodin) a to nejméně ve dvou částech, s tím, že dny, dobu a místo tělesné přípravy, způsob její organizace, složení cvičebních skupin a jejich vedoucí určuje velitel ve svém rozkaze. Tělesná příprava žen se organizuje a uskutečňuje jako u mužů obdobného služebního poměru a funkčního zařazení s respektováním zvláštností ženského organismu.

Dle programů přípravy jednotlivých odborností je určen počet hodin tělesné přípravy jako organizované přípravy na pět týdně. A to shodně pro všechny odbornosti v rámci AČR.

Cílem tělesné přípravy je rozvíjet u vojáků pohybové schopnosti a dovednosti, zvýšit jejich fyzickou zdatnost a psychickou odolnost. (Prog-1-3/Vys).

Přívětivý (2004) zpracoval cíl systému služební tělovýchovy jako zajištění tělesné připravenosti příslušníků AČR a tím přispět k profesionální připravenosti vojáků.

Hlavní úkoly systému služební tělovýchovy definoval jako:

- dosažení a udržení optimální tělesné zdatnosti příslušníků AČR jako předpokladu a podmínky úspěšného výkonu jakékoliv funkce,
- zvládnutí vybraného rozsahu vojenských pohybových dovedností a návyků nezbytných k úspěšnému plnění úkolů v míru i za mimořádné situace,
- plnění stanovených výkonnostních požadavků po celou dobu služby jako předpokladu tělesné připravenosti ke zvládnutí úkolů za mimořádné situace,
- výchova k pravidelným tělovýchovným a sportovním aktivitám jako k profesní nezbytnosti, předpokladu tělesného i duševního zdraví (včetně pozitivních prožitků) a také prevence proti sociálně patologickým jevům,
- získávání odolnosti proti psychickým zátěžím.

Hlavní funkcí systému vojenské tělovýchovy je zajistit optimální podmínky k dosažení jeho cíle a úkolů. Toho lze dosáhnout zajištěním souboru funkčních prvků. Tyto prvky jsou:

- samotný proces služební tělovýchovy – specifický druh pedagogického (tělovýchovného i vojensko-odborného) procesu s těmito složkami: cvičitel, cvičenec, projekt pohybové výchovy a vzdělávání a podmínkami v nichž se didaktická interakce cvičitel – cvičenec – projekt realizuje,
- organizace systému – zajišťující vnitřní koordinaci funkcí všech prvků systému i vnější kooperaci,
- řízení – regulující fungování systému (subsystémů, článků a složek) ke splnění jeho cíle,

- metodické zajištění (metodické postupy),
- personální zajištění,
- materiální a finanční zajištění
- zdravotnické zajištění
- právně-legislativní zajištění – zajištění právní jistotu pro vedoucí výcviku
- vědecko-výzkumné zajištění

K realizaci tělesné přípravy (tělesné výchovy v prostředí armády) jsou jednotlivými druhy vojsk vydávány programy výcviku, ve kterých je řešena tématika, počty hodin, organizační formy výcviku apod. (Přívětivý, 2004). Tělesná příprava se podle zaměření rozděluje na základní a speciální tělesnou přípravu.

Přívětivý (2004) dále reflektuje profesionalizaci armády formulací tzv. profesionální připravenosti vojáků. Ta reprezentuje efektivní jednání v podmínkách mnohostranného zatížení (od různých úrovní bojových a mírových operací až po likvidaci živelních pohrom). Strukturu profesionální připravenosti tvoří – vojensko-odborná připravenost, psychická připravenost a tělesná připravenost.

Schéma č. 1: Tělesná připravenost, součást profesionální připravenosti vojáka (Přívětivý, 2004)

Vojensko-odborná připravenost představuje schopnost vojáka efektivně plnit úkoly spojené s jeho odborností.

Psychickou připravenost můžeme charakterizovat jako dosaženou míru adaptace na psychickou zátěž.

Tělesnou připravenost lze chápat v užším slova smyslu jako dosaženou míru adaptace vojáka na zátěžové podněty tělovýchovného rázu, které se pak mohou uplatnit v některých případech ve služební a bojové činnosti při podobnosti pohybových struktur. A v širším pojetí ji můžeme charakterizovat jako míru adaptace vojáka na různé tělesné a pohybové podněty zátěžového charakteru, které vyplývají z vojenské profesní činnosti. Tělesná připravenost je tvořena všeobecnou (základní) složkou a speciální složkou.

Všeobecnou (základní) složku tělesné připravenosti představuje všeobecný tělesný a pohybový základ. Na jeho úrovni a struktuře se podílí tělesná zdatnost, pohybová výkonnost, všeobecné pohybové dovednosti, pohybová kreativita, úroveň zdraví apod. a je nezbytná pro rozvoj speciální složky tělesné připravenosti.

Speciální složka souvisí s vojensko-profesním zaměřením různých činností vojáků a představuje zvláštní dispozice vojáků umožňujícím jim plnit úkoly pohybově specializované. Rovněž přestavuje tělesné a psychické dispozice vojáků snášet hraniční zátěže a uchovat si v nich aktivní a tvůrčí jednání.

Podle Kubálka (1993) je aktuální i potencionální úroveň tělesné připravenosti vojáka bazálně určována zdatností základních funkčních systémů (nervového, srdečního a oběhového, dýchacího, endokrinního, termoregulačního) a pohotovostí mobilizovat tyto systémy v zátěžových situacích. Dále je podložena úrovní obecné a speciální tělesné výkonnosti vojáka, v níž se promítá dosažený stupeň pohybových schopností (kondiční stránka) a speciálních pohybových dovedností (technická stránka).

2. 6 Historie přezkušování tělesné zdatnosti v armádě

Testování tělesné výkonnosti v moderních dějinách naší republiky můžeme rozdělit na tři základní období (Přívětivý, 2004). Období první republiky, období poválečné trvající až do počátku 90. let a na současnost.

V armádě 1. republiky, podle dobových předpisů, musela být o činnosti tělocvičné vedena statistika nejen z hlediska docházky, ale také z hlediska výkonnosti. Ke zjišťování výsledků vojenského tělocviku byly pořádány každoročně čtyři závody pro každého vojáka povinné. Šlo mimo jiné o šestiboj obsahující prostná cvičení, skok vysoký, skok daleký, běh na 200 metrů, vrh granátem, chůze ve zbroji na 10km, dále pak všestranný závod družstev a závod jednotlivců obsahující gymnastická cvičená, ale i šplh na laně. Závody družstev a jednotlivců pak obsahovali vyjma dalších i přespolní běh na 10km, zápas (řecko-římský) a jiné. Přes různé změny a redukci obsahu a četnosti lze tento systém do značné míry považovat za první pokus o testování tělesné výkonnosti v Československé armádě.

Podle prvního poválečného předpisu Těl-1-1 vydaného v roce 1950 se kromě stálého sledování a kontroly tělesného stavu u útvaru konaly:

- periodické zkoušky tělesné zdatnosti a zdravotní prohlídky tělesného stavu vojáků,
- periodické prověrky kvality nácviku programového učiva a plnění norem ve všech složkách tělesné přípravy,
- prověrka tělesné vytrvalosti příslušníků útvarů na taktických cvičeních a manévrech.

Zkoušky tělesné zdatnosti (tehdejší název pro současné výroční přezkoušení tělesné výkonnosti) se konaly1x ročně a jejich obsahem byly:

- běh na 100 m,
- hod granátem (700g) do dálky,
- skok daleký s rozběhem,
- shyby na hrazdě,
- běh na 1000 m.

Už tehdy bylo zavedeno čtyřstupňové hodnocení (výtečně – dobře – vyhovující – nevyhovující), které se v podstatě používá dodnes. Každý důstojník byl povinen soustavně provozovat tělesnou přípravu a to jednak při oddělených důstojnických cvičeních, jednak samostatným prováděním individuálních úkolů. Už tehdy byly zavedeny a podle zkušeností optimalizovány věkové kategorie pro muže i ženy a postupem času se v testovací baterii objevil šplh na laně, skokansko-akrobatické cvičení a plavání.

Významným mezníkem pro další směřování společnosti a tím i armády se stal začátek 90. let. Dříve spíše proklamované postavení tělesné přípravy v přípravě vojsk se začalo skutečně realizovat. Kvalitativní změny se týkaly také přezkoušení tělesné výkonnosti, které reagovalo na nově formulované potřeby armády a zároveň na nejnovější poznatky v oblasti testování. Nepopiratelné klady lze shrnout do následujících bodů:

- výkonnostní normy byly vědecky ověřené a srovnatelné s nevojenskou populací, jejich stanovení se opíralo o výsledky měření mnohatisícového souboru, kterého se zúčastnila řada evropských států v rámci projektu nazvaného Eurofit,
- zvolené disciplíny byly srovnatelné s obdobným testováním v armádách NATO, o jehož členství se v té době AČR ucházela,
- vycházelo z aktuálního testování vojáků a reflektovalo požadavky velitelů, kteří kladli v první řadě důraz na vytrvalost a sílu a teprve potom na obratnost a rychlost,
- bylo jednodušší a méně náročné na materiální zajištění.

Testová baterie se skládala ze tří testů:

- Cooperův test, neboli 12 minutový běh, jako alternativa k tomuto testu vytrvalostních schopností plavání na 300 metrů libovolným způsobem,
- hod granátem na dálku, jako alternativa k tomuto testu rychlostních a obratnostních schopností člunkový běh 10 x 10 metrů,
- souborné silové cvičení, které obsahovalo kombinaci dvou testů silových schopností a to leh-sed za 1 minutu a kliky za 30 sekund (pro ženy jen leh-sed).

Jeho jediným avšak podstatným nedostatkem bylo, že se nedokázalo oprostit od v armádě zažitého hodnocení. Možnosti mít jedno nevyhovující hodnocení při současné kompenzaci alespoň jedním dobrým hodnocením bylo často zneužíváno a projevilo se především vyhýbání se testování vytrvalostních schopností.

2. 7 Současnost přezkušování tělesné zdatnosti v AČR

Testování tělesné výkonnosti vojáků je součástí kontroly a vyhodnocování a slouží k posuzování míry plnění cílů a úkolů nejen tělesného tréninku ale také výcviku (Přívětivý, 2004). Testováním se rozumí standardizovaný postup, jehož obsahem je pohybová činnost a výsledkem číselné vyjádření průběhu či výsledku této činnosti. Pro praktické účely a přehlednost rozdělujeme testy do tří základních skupin: testy základní tělesné výkonnosti, testy speciální výkonnosti a testy pohybového nadání. V AČR se zatím plně uplatňují motorické testy první skupiny (přezkoušení tělesné výkonnosti), testy druhé skupiny mají uplatnění u speciálních jednotek a částečně např. při kontrolních prověrkách a testy třetí skupiny teprve na své uplatnění čekají.

Vojáci jsou povinni prokazovat úroveň své tělesné připravenosti a podrobit se přezkoušení osobní tělesné výkonnosti podle příslušných ustanovení předpisů o kontrolní činnosti Všeob-P-35 a podle ustanovení o výročním přezkoušení NNGŠ č. 5/1993 ve znění NNGŠ č. 10/2000.

Individuální tělesná připravenost vojáků se přezkušuje a hodnotí podle požadavků stanovených pro příslušný služební poměr. Od profesionalizace armády je tento služební poměr pouze jako voják z povolání. Tato individuální tělesná připravenost se přezkušuje pomocí výkonnostních testů a cvičení, hodnotí se podle norem v závislosti na pohlaví, věku a zdravotním stavu. Osoby s trvale oslabeným zdravím a dočasně zdravotně oslabení (nemocní) se nepřezkušují.

Výroční přezkoušení tělesné výkonnosti je specifickou formou přezkoušení individuální tělesné připravenosti a pro jeho účely se každoročně v době od 1. května do 30. června určí vždy několik řádných termínů, aby se mohli zúčastnit všichni přezkušovaní. Nesplní-li přezkušovaný normu nebo se ze závažných služebních nebo zdravotních důvodů nemohl zúčastnit přezkoušení v řádných termínech, povoluje příslušný nadřízený přezkušovaného náhradní a opravné termíny v měsíci září.

Termíny a základní organizační opatření se stanovují v plánovacích dokumentech na výcvikový rok a upřesňují se v rozkaze velitele.

Výroční přezkoušení zahrnuje tyto testy tělesné výkonnosti:

a) pro muže:
   - silová disciplína: souborné silové cvičení nebo shyby na hrazdě
   - vytrvalostní disciplína: dvanáctiminutový běh nebo plavání na 300 metrů libovolným způsobem

b) pro ženy:
   - silová disciplína: první část souborného silového cvičení nebo výdrž ve shybu
   - vytrvalostní disciplína: dvanáctiminutový běh nebo plavání na 300 metrů libovolným způsobem

Výroční přezkoušení se absolvuje vždy jako jeden celek v jednom dni z jedné silové a z jedné vytrvalostní disciplíny podle těchto věkových kategorií:

VZP - muži		**VZP - ženy**	
věková kategorie	**věk**	**věková kategorie**	**věk**
I.	**do 30 let**	**I.**	**do 25 let**
II.	**31 – 35 let**	**II.**	**26 - 30 let**
III.	**36 – 40 let**	**III.**	**31 – 35 let**
IV	**41 – 45 let**	**IV**	**36 – 40 let**
V.	**46 – 50 let**	**V.**	**41 – 45 let**
VI.	**50 let a starší**	**VI.**	**46 let a starší**

Tabulka č. 1: Věkové kategorie VZP mužů a VZP žen v rámci výročního přezkoušení tělesné výkonnosti. (NNGŠ č. 10/2000)

Zařazení do příslušné věkové skupiny se stanovuje podle věku dosaženého v daném kalendářním roce. Muži a ženy zařazení v nejvyšší věkové kategorii se přezkušují pouze z vytrvalostní disciplíny.

Výkon v každé disciplíně se hodnotí body dle pevně daných tabulek a celkové hodnocení se získá prostým součtem bodů ze silové a jedné vytrvalostní disciplíny.

Výsledná klasifikace se pak získá přepočtem bodů na známku. Tyto známky jsou: 1 – výtečně, 2 – dobře, 3 – vyhovující, 4 – nevyhovující.

Přezkušovaní, kteří nedosáhli v jedné z disciplín minimálně 20 bodů (muži v každé části souborného silového cvičení 10 bodů), se vždy hodnotí známkou 4 (nevyhovující).

O přezkoušení se vede zápis, přezkušovaný své dosažené výkony potvrdí podpisem do tohoto zápisu na konci zaměstnání a z těchto zápisů se vytváří celkový zápis dosažených výsledků u jednotky.

Osoby, které se nemohou zúčastnit výročního přezkoušení pro dočasné zdravotní oslabení, se osvobozují na základě rozhodnutí příslušného lékaře, nejdéle na dobu jednoho roku. Dočasná osvobození od výročního přezkoušení se zveřejňují v rozkaze velitele.

2. 8 Současnost v tělesné přípravě a přezkušování tělesné zdatnosti v zahraničních armádách

Podle Přívětivého (2004) lze doložit, že tělesná výchova a sport jsou prováděny u armád podobné velikosti v podstatě shodně s naším pojetím. Všechny současné vyspělé velké armády (USA, Francie či SRN) nebo armády srovnatelné velikostí (např.: Holandsko, Belgie, Švédsko), mají ve svých systémech přípravy vojsk začleněnu tělovýchovu jako jeden ze základních stavebních prvků. Ve 39 zemích se průměrně týdně věnuje tréninku 209 minut s postupnou přeměnou na denní trénink, tzn okol pěti hodin týdně. Tento trend související s profesionalizací je patrný i u nás. Dle předpisů Prog-1-3, 5 hodin týdně.

Testování tělesné výkonnosti je samozřejmou součástí systému. Podobně jako v naší armádě vedle sebe existují minimálně dva typy testů. Jeden základní a druhý pro vojáky podle specializace. Shrnutím výsledků uvedených v materiálech NATO v roce 2000 o porovnání přezkoušení tělesné výkonnosti deseti států, je patrné, že:

- 9 států provádí testování jednou za rok
- 8 států užívá striktní a pevně stanovené plnění minimálních požadavků (splnil – nesplnil)
- 9 států zohledňuje věk a pohlaví
- 8 států užívá běh na vzdálenost větší než 2 km

3. Cíle, úkoly, výzkumné otázky

3. 1 Cíl práce

- Porovnání výsledků výročního přezkoušení vojáků z povolání v rámci útvarů.
- Porovnání výsledků výročního přezkoušení vojáků z povolání mezi jednotlivými útvary.
- Zjištění tendence výsledků výročního přezkoušení a tedy úrovně tělesné výkonnosti u vybraných útvarů.
- Porovnání účasti VZP na výročním přezkoušení na vybraných útvarech.
- Porovnání výkonů v jednotlivých disciplínách výročního přezkoušení na vybraných útvarech a mezi nimi.
- Porovnání úspěšnosti (dosažení kladného hodnocení) VZP při výročním přezkoušení na vybraných útvarech a mezi nimi.

3. 2 Úkoly práce

- Studium podkladů zabývající se historií přezkušování tělesné výkonnosti v Armádě, současným přezkoušením tělesné výkonnosti v AČR armádách NATO a systém tělovýchovy v současné Armádě České Republiky.
- Sběr podkladových dat z jednotlivých útvarů.
- Zpracování získaných dat (porovnání, analýza a grafické zpracování).
- Vyhodnocení a výklad zpracovaných dat (ověření hypotéz se zpracovanými výsledky výzkumu).

3. 3 Výzkumné otázky

- Je v rámci armády České republiky patrný pokles tělesné výkonnosti u vojáků z povolání, tak jako u běžné populace?
- Je tendence úrovně tělesné výkonnosti u zvolených útvarů Společných sil shodná?
- Má zabezpečování úkolů mírové mise negativní vliv na dosahované výsledky výročního přezkoušení u útvarů?

4. Metodika výzkumu

4. 1 Popis skupiny

Byly vybrány čtyři vojenské útvary Společných sil. Všechny zvolené útvary jsou o velikosti prapor a všechny útvary od roku 2006 neprodělali žádnou významnou restrukturalizaci, která by narušila kontinuitu výsledků výročního přezkoušení. Ze čtyř praporů mají pouze 2 stejnou odbornost a jsou zcela shodné. V porovnávané množině útvarů jsou tyto odbornosti: logistická, výsadková a chemická odbornost. Do výsledků byly zahrnovány všechny součásti jednotlivých útvarů bez ohledu na strukturu. Data byla shromážděna za období tří let a to od roku 2006 do roku 2008 včetně.

4. 2 Plán výzkumu

1. krok - určení cíle práce, stanovení hypotéz,
2. krok - výběr útvarů,
3. krok – výběr období výzkumu,
4. krok – sběr dat z vybraných útvarů,
5. krok – zpracování a analýza dat,
6. krok – interpretace závěrů.

4. 3 Zpracování dat

Zpracování dat jsem provedl pomocí matematických a statistických metod charakteristických pro tento typ úkolu. Tímto zpracováním bylo možné dosáhnout přehledného a přesnějšího zobrazení a prezentace výsledků výzkumu. Práce je vývojovou studií, kdy dojde ke zkoumání změn v čase několika veličin (Mauch a Birch, 1998).

Mimo dílčí výstupy a výpočty různých hodnot, zpravidla součet neboli suma hodnot byl nejčastěji používán aritmetický průměr a vážený průměr.

Aritmetický průměr je definován jako součet všech naměřených údajů vydělený jejich počtem (Hendl, 2004).

Vzorce pro výpočet aritmetického průměru:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^{n} x_i}{n}, \qquad \bar{x} = \frac{\sum_i x_i}{n}, \qquad \bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$$

Kde: Σ znamená součet hodnot neboli sumu

x_i znamená možné hodnoty indexu *i*

Vážený průměr je průměr vypočítaný z několika dílčích průměrů.

Vzorec pro vážený průměr:

$$\bar{x} = \frac{\Sigma n_i \bar{x}_i}{\sum n_i}$$

Finálními produkty dílčích a celkových výpočtů a celkového výzkumu jsou grafy. Tyto grafy přehlednou formou znázorňují zkoumané veličiny. Mimo grafické znázornění jsem uvedl tzv. tabelační hodnoty, které mohou za určitých okolností zprostředkovávat přesnější znázornění.

5. Výsledky

V této kapitole bude provedeno samotné srovnání jednotlivých zkoumaných veličin.

Jako první zkoumaná veličina byl zvolen průměr dosažených bodů ve výročním přezkoušení VZP u jednotlivých útvarů. Spolu s tímto údajem byl sledován podíl bodového zisku z vytrvalostní disciplíny, 12 minutového běhu. Průměr dosažených bodů ve výročním přezkoušení přímo odráží tělesnou výkonnost. Platí, že čím vyšší bodový zisk v rámci přezkoušení, tím vyšší tělesný výkon musel přezkušovaný podat. Totéž lze vztáhnout na průměr útvaru v daném roce a vážený průměr útvaru v daném období.

Podíl bodového zisku z vytrvalostní disciplíny napovídá procentuální zastoupení na výsledném celkovém bodovém zisku všech VZP daného útvaru.

Z uvedených tabulek jednotlivých útvarů a grafického znázornění průměru dosažených bodů a celkového přehledu tendencí výsledků výročního přezkoušení lze vyčíst, že nejvyšší úrovně bodového zisku ve výročním přezkoušení VZP dosahuje vojenský útvar v Chrudimi. Navíc jako jediný zkoumaný útvar nezaznamenal propad v tělesné výkonnosti, naopak výkonnost VZP tohoto útvaru po sledované období stoupá. U ostatních útvarů došlo po roce 2007 k výraznému poklesu bodového zisku ve výročním přezkoušení, tedy poklesu tělesné zdatnosti.

U útvarů 7907 Liberec a 1837 Chrudim došlo k poklesu podílu vytrvalostní disciplíny na celkovém bodovém zisku přibližně o 4%. Toto číslo je zanedbatelné, ale u VÚ 7907 Liberec naznačuje, že při celkovém poklesu tělesné zdatnosti, došlo k většímu propadu právě u vytrvalostní disciplíny. U VÚ Chrudim je tento pokles podílu vytrvalostní disciplíny známkou, že při celkovém zvýšení tělesné zdatnosti, došlo k vyššímu nárůstu bodového zisku u silových disciplín výročního přezkoušení.

U VÚ 7924 Liberec a 2395 Pardubice nedošlo prakticky ke změně podílu bodového zisku za vytrvalostní disciplínu na celkovém bodovém ohodnocení za výroční přezkoušení. Z toho plyne, že při celkovém poklesu bodového zisku z výročního přezkoušení je tento pokles stejný u obou částí výročního přezkoušení.

		průměr body celkem	průměr body - běh	podíl běhu na bodech
7907 Liberec	2006	**132**	53	40,15%
	2007	**142**	54,6	38,02%
	2008	**123**	45,3	36,58%
	Vážený průměr útvaru			38,25%

		průměr body celkem	průměr body - běh	podíl běhu na bodech
7924 Liberec	2006	**126**	48,9	38,80%
	2007	**134**	53,2	39,70%
	2008	**90**	35,2	39,28%
	Vážený průměr útvaru			39,26%

		průměr body celkem	průměr body - běh	podíl běhu na bodech
1837 Chrudim	2006	**175**	80,9	46,07%
	2007	**178**	76,3	42,86%
	2008	**179**	74,6	41,55%
	Vážený průměr útvaru			43,49%

		průměr body celkem	průměr body - běh	podíl běhu na bodech
2395 Pardubice	2006	**123**	51	41,46%
	2007	**104**	43	41,34%
	2008	**92**	39	42,31%
	Vážený průměr útvaru			41,70%

Tabulky č. 2 - 5: Bodový zisk jednotlivých útvarů ve výročním přezkoušení a procentuální podíl vytrvalostní disciplíny na celkovém bodovém zisku.

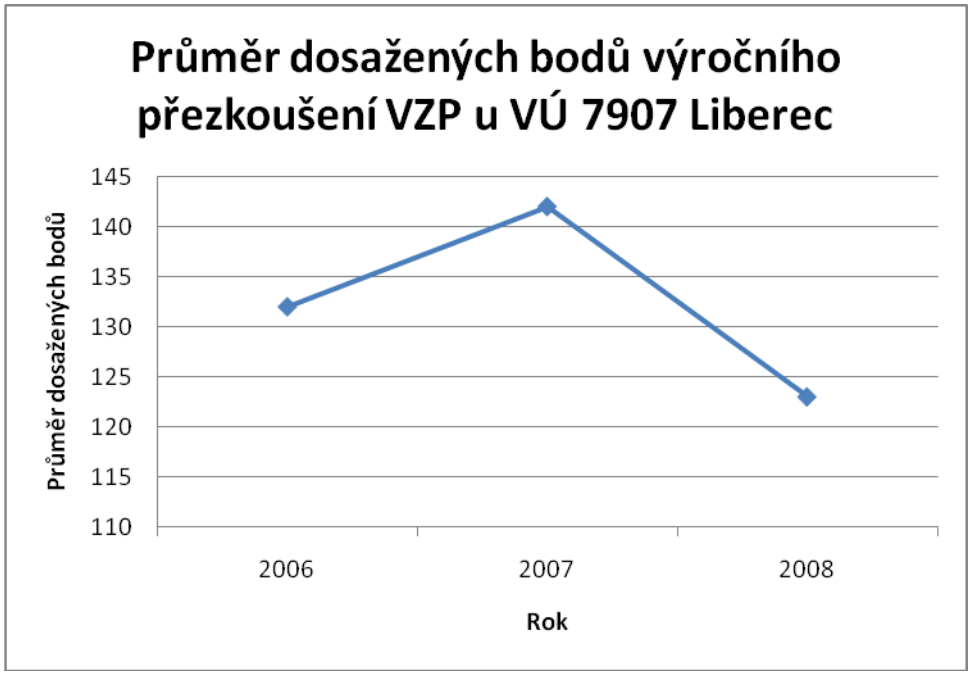
Průměr dosažených bodů výročního přezkoušení VZP u VÚ 7907 Liberec
Průměr dosažených bodů
145
140
135
130
125
120
115
110
2006
2007
2008
Rok

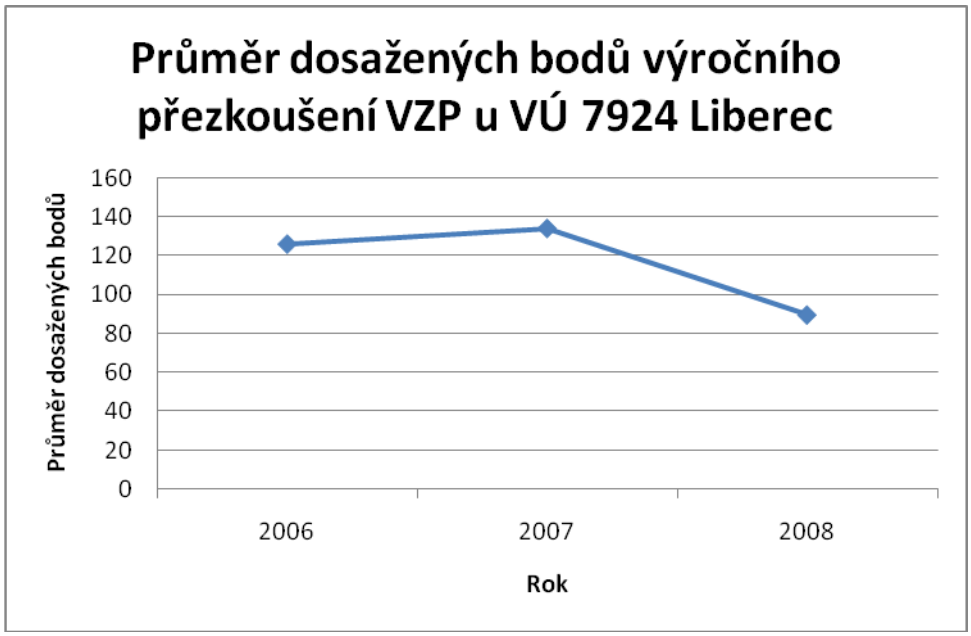
Průměr dosažených bodů výročního přezkoušení VZP u VÚ 7924 Liberec
Průměr dosažených bodů
160
140
120
100
80
60
40
20
0
2006
2007
2008
Rok

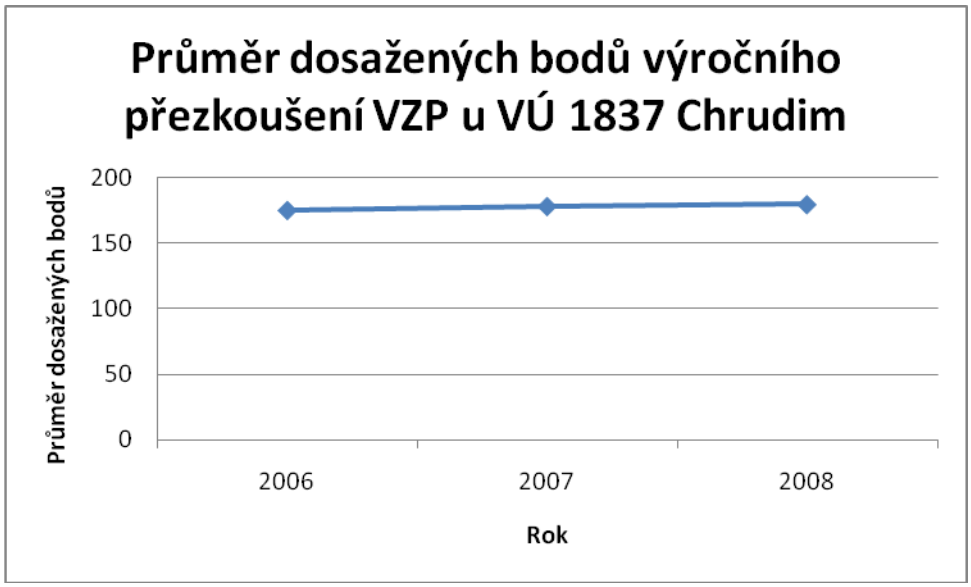
Průměr dosažených bodů výročního přezkoušení VZP u VÚ 1837 Chrudim
Průměr dosažených bodů
200
150
100
50
0
2006
2007
2008
Rok

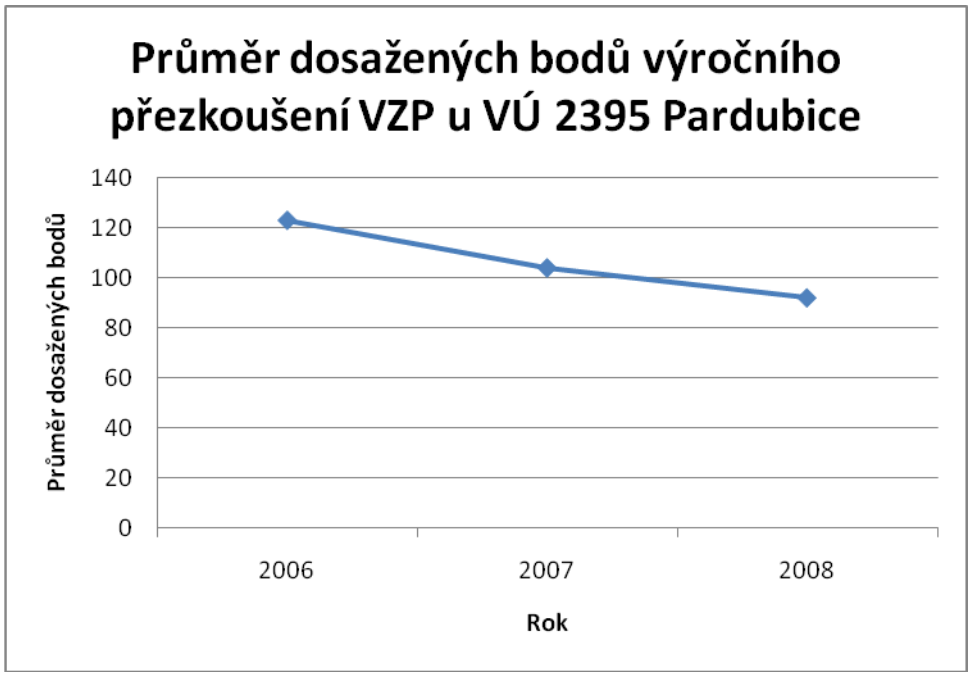
Průměr dosažených bodů výročního přezkoušení VZP u VÚ 2395 Pardubice
Průměr dosažených bodů
140
120
100
80
60
40
20
0
2006
2007
2008
Rok

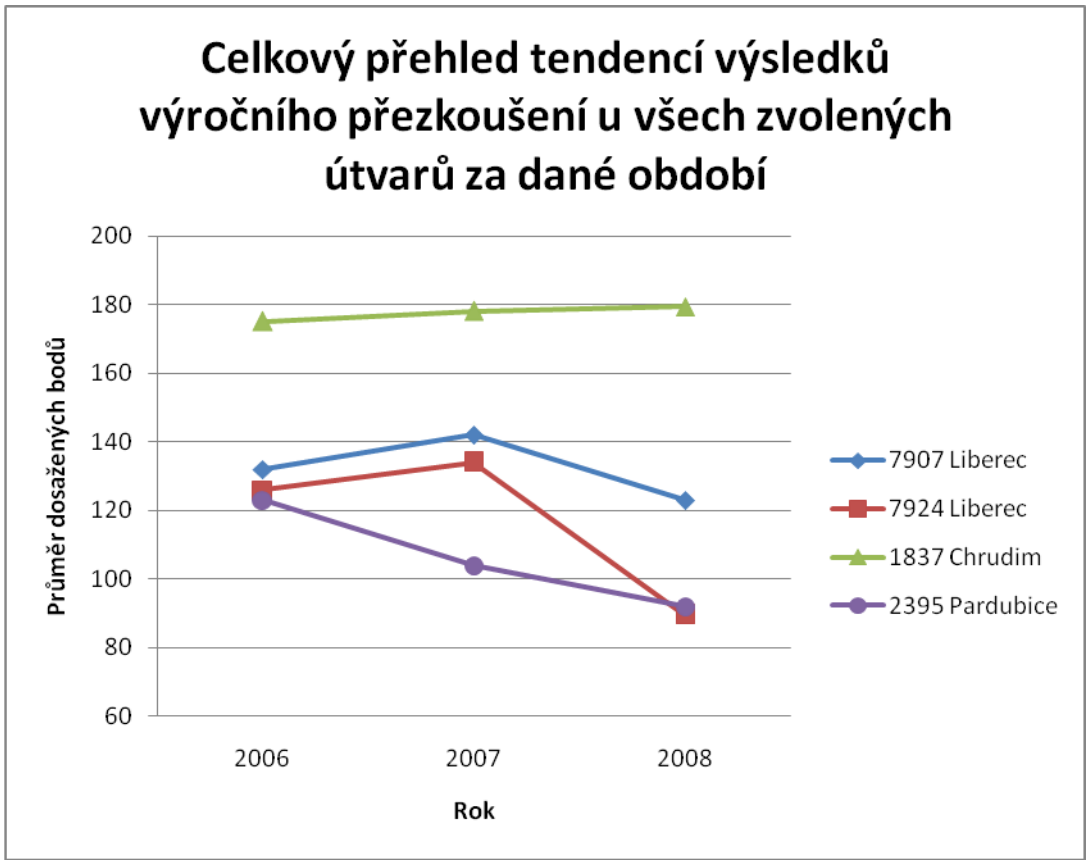
Celkový přehled tendencí výsledků výročního přezkoušení u všech zvolených útvarů za dané období
Průměr dosažených bodů
200
180
160
140
120
100
80
60
2006
2007
2008
Rok
7907 Liberec
7924 Liberec
1837 Chrudim
2395 Pardubice

S výše uvedenou veličinou průměrného bodového zisku z výročního přezkoušení přímo souvisí další zkoumaná veličina. Průměrná známka VZP z výročního přezkoušení. U zkoumaných útvarů je patrný velký rozdíl v dosahovaných známkách příslušníky těchto útvarů. Pro přehlednost byl uveden graf průměrné dosažené známky v rámci jednotlivých roků a v rámci jednotlivých útvarů.

Kromě VÚ 1837 Chrudim došlo k výraznému kolísaní tendence dosahovaných známek. U obou útvarů z Liberce došlo v roce 2007 ke zlepšení výsledků z výročního přezkoušení a v roce 2008 k výraznému poklesu. Zatímco VÚ 7907 se prakticky vrátil na hodnotu průměrné známky v roce 2006, VÚ 7924 se ve výsledcích propadl daleko pod úroveň v roce 2006. Tento rozdíl činí 0,2 hodnoty známky. Ještě větší rozdíl k horšímu zaznamenal VÚ 2395 Pardubice mezi lety 2006 a 2007 (0,4). V následujícím roce došlo ke korekci na rozdíl 0,25 oproti roku 2006.

	7907 Liberec	**7924 Liberec**	**1837 Chrudim**	**2395 Pardubice**
2006	1,93	1,99	1,42	2,03
2007	1,74	1,79	1,40	2,43
2008	1,91	2,23	1,42	2,27
Vážený průměr	**1,86**	**2,00**	**1,41**	**2,24**

Tabulka č. 6: Průměrná známka VZP při výročním přezkoušení

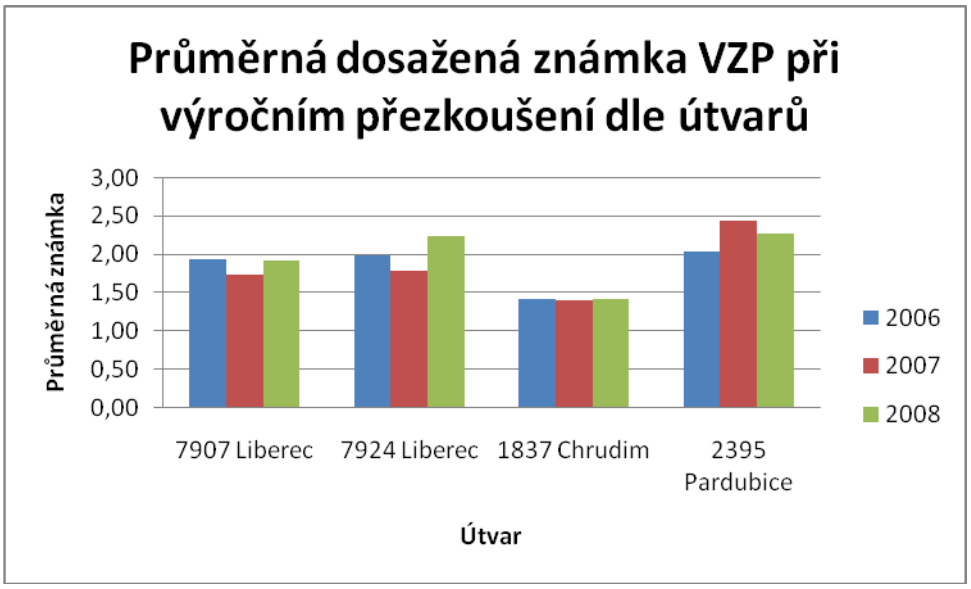

Další zkoumaná veličina byla průměrná účast VZP zvolených útvarů na výročním přezkoušení. Z níže uvedených tabulek a grafů je patrné, že vážený průměr účasti VZP na výročním přezkoušení v rámci útvarů se za sledované období pohybuje od 88% do 94%. Pokud uvažujeme prostý průměr v jednotlivých letech, jde o hodnoty od 77% do 96%.

Průměrná účast na výročním přezkoušení

	7907 Liberec		7924 Liberec		1837 Chrudim		2395 Pardubice	
Rok	Mělo/Bylo	% účast	Mělo/Bylo	% účast	Mělo/Bylo	% účast	Mělo/Bylo	% účast
2006	227/215	**95%**	226/205	**95%**	537/488	**91%**	447/429	**96%**
2007	233/223	**96%**	230/210	**91%**	525/452	**86%**	441/397	**90%**
2008	235/209	**89%**	230/177	**77%**	543/507	**93%**	488/473	**96%**
Vážený průměr		**93%**		**88%**		**90%**		**94%**

Tabulka č. 7: Průměrná účast na výročním přezkoušení.

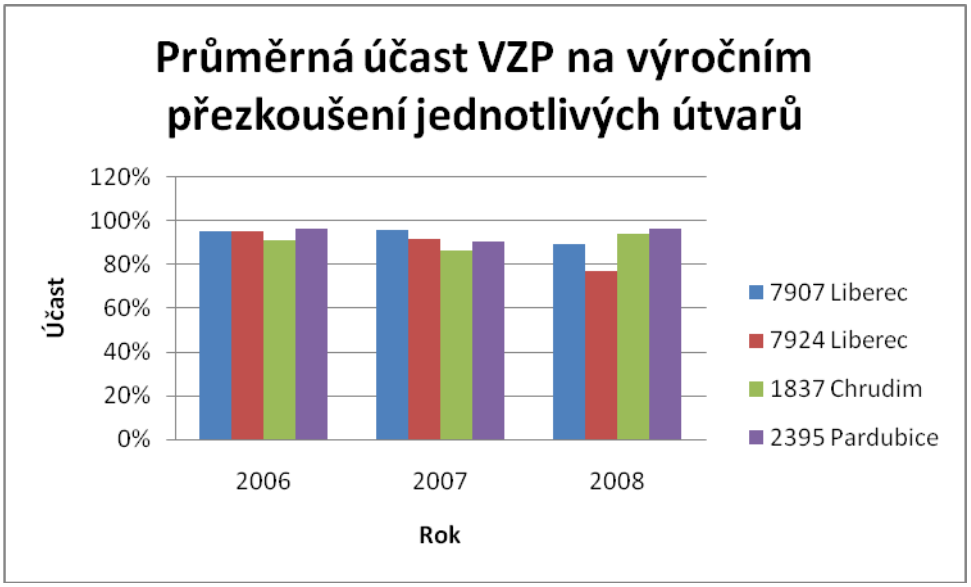

Průměrná úspěšnost VZP na výročním přezkoušení je dána dosažením kladného hodnocení. To představuje hodnocení 1 – výtečně, 2 – dobře a 3 – vyhovující. Pokud je voják hodnocen známkou 4 – nevyhovující je v rámci výročního přezkoušení neúspěšný. U sledovaných útvarů jsou patrné velké rozdíly. Hodnoty průměrné úspěšnosti v jednotlivých letech v rámci útvarů se pohybují od 99,8% do alarmujících 86,9%. Nejhorší úspěšnost ze sledovaných útvarů má VÚ 2395 Pardubice, kde má vážený průměr za sledované období hodnotu 92,2%. Oproti tomu nejlepších výsledků dosahuje VÚ 1837 Chrudim, kde vážený průměr úspěšnosti má hodnotu 99,7%.

Průměrná úspěšnost na výročním přezkoušení

	7907 Liberec		**7924 Liberec**		**1837 Chrudim**		**2395 Pardubice**	
Rok	**Úspěšně / Neúspěšně**	**Úspěšnost**	**Úspěšně / Neúspěšně**	**Úspěšnost**	**Úspěšně / Neúspěšně**	**Úspěšnost**	**Úspěšně / Neúspěšně**	**Úspěšnost**
2006	215 / 7	**96,7%**	205 / 6	**97,1%**	488 / 2	**99,6%**	429 / 14	**96,7%**
2007	223 / 5	**97,8%**	210 / 5	**97,6%**	452 / 1	**99,8%**	397 / 52	**86,9%**
2008	209 / 15	**92,8%**	177 / 10	**94,4%**	507 / 2	**99,6%**	473 / 33	**93,0%**
Vážený průměr		**95,8%**		**96,4%**		**99,7%**		**92,2%**

Tabulka č. 8: Průměrná úspěšnost na výročním přezkoušení

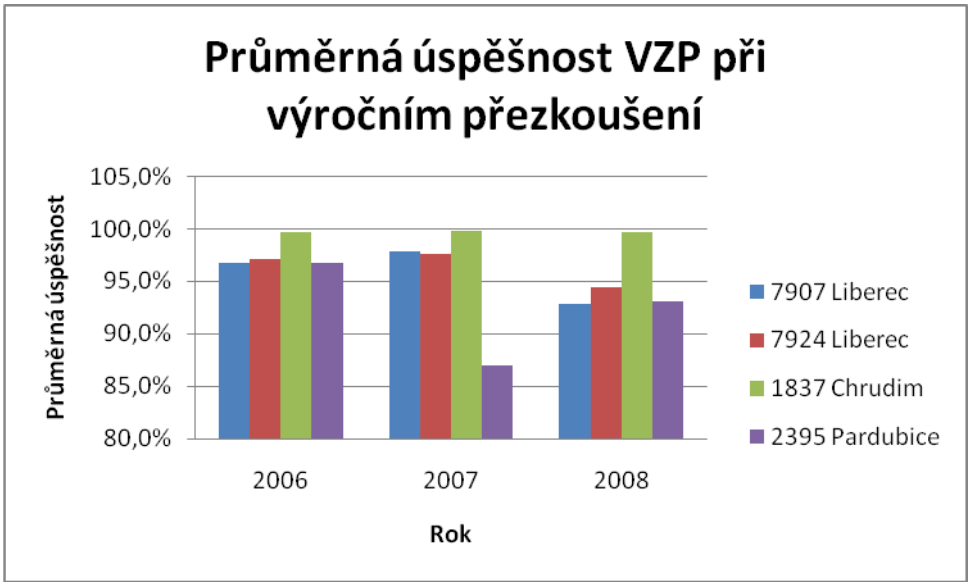
Průměrná úspěšnost VZP při výročním přezkoušení
105,0%
100,0%
95,0%
90,0%
85,0%
80,0%
Průměrná úspěšnost
2006
2007
2008
Rok
7907 Liberec
7924 Liberec
1837 Chrudim
2395 Pardubice

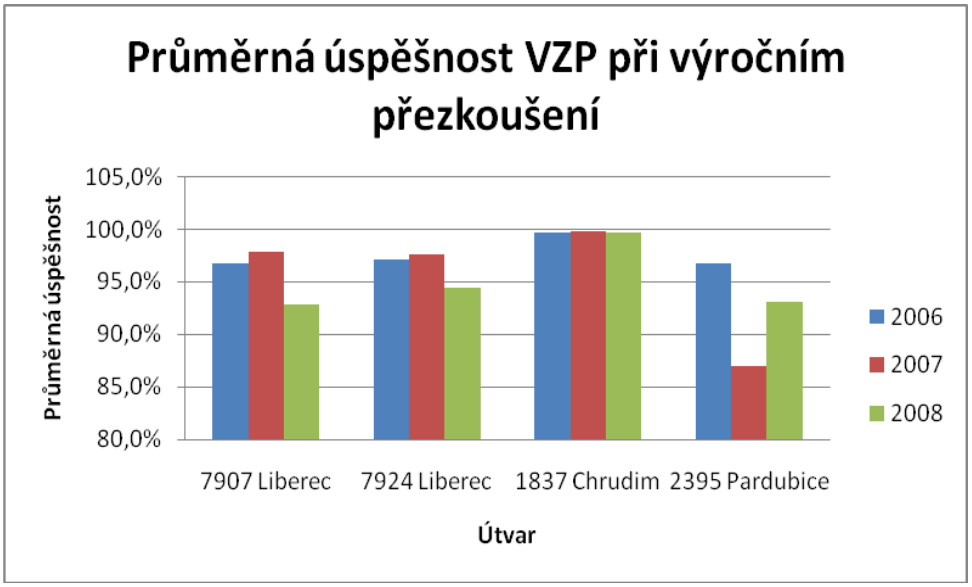
Průměrná úspěšnost VZP při výročním přezkoušení
105,0%
100,0%
95,0%
90,0%
85,0%
80,0%
Průměrná úspěšnost
7907 Liberec
7924 Liberec
1837 Chrudim
2395 Pardubice
Útvar
2006
2007
2008

Průměrné výkony VZP dosahovaných v rámci výročního přezkoušení z jednotlivých disciplín potvrzují nejvyšší tělesnou zdatnost u VÚ v Chrudimi. Ta je patrná především z výsledků vytrvalostní disciplíny 12 minutového běhu. Oproti nejhorším průměrným výkonům VÚ 2395 Pardubice činí rozdíl vážených průměrů více než 250 metrů. V disciplíně Sed-Leh je patrná vyrovnanost výsledků po celé zkoumané období v rámci jednotlivých útvarů. Rozdíl ve váženém průměru mezi útvary činí maximálně 5 opakování. U disciplíny Klik-Vzpor je patrný malý rozdíl mezi výkony celkově nejlepšího útvaru v Chrudimi a útvary v Liberci, kde VÚ 7907 Liberec dosáhl, v jediné sledované veličině, lepšího výsledku a to o 2 opakování. Z toho vyplívá, že na celkový rozdíl v hodnocení mezi útvary má tato disciplína malý vliv, kromě zaostávajících Pardubic v letech 2007 a 2008.

Průměrné výkony VZP v disciplíně Sed - Leh

Rok	7907 Liberec	7924 Liberec	1837 Chrudim	2395 Pardubice
2006	49	48	52	48
2007	49	47	53	47
2008	49	46	52	47
Vážený průměr	**49**	**47**	**52**	**47**

Průměrné výkony VZP v disciplíně Klik - Vzpor

Rok	7907 Liberec	7924 Liberec	1837 Chrudim	2395 Pardubice
2006	30	30	30	30
2007	33	32	31	26
2008	33	28	30	26
Vážený průměr	**32**	**30**	**30**	**27**

Průměrné výkony VZP v disciplíně 12 min. běh

Rok	7907 Liberec	7924 Liberec	1837 Chrudim	2395 Pardubice
2006	2661	2555	2829	2636
2007	2659	2609	2798	2501
2008	2606	2537	2776	2493
Vážený průměr	**2642**	**2567**	**2801**	**2543**

Tabulky č. 9 - 11: Průměrné výkony VZP v jednotlivých disciplínách.

6. Diskuze

V této kapitole bude provedeno vyhodnocení možných příčin, které vedli výše uvedeným výsledkům u jednotlivých zkoumaných veličin.

Jak bylo uvedeno, průměr dosažených bodů ve výročním přezkoušení přímo odráží tělesnou výkonnost u jednotlivých útvarů. Ta se výrazně liší. Z uvedených výsledků jednotlivých útvarů a grafického znázornění průměru dosažených bodů a celkového přehledu tendencí výsledků výročního přezkoušení lze jednoznačně určit VÚ V Chrudimi jako útvar, jehož příslušníci dosahují převážně výtečného a dobrého hodnocení. Jako jediný ze zkoumaných útvarů nezaznamenala tělesná připravenost jeho příslušníků žádné výkyvy a má dokonce vzrůstající tendenci. Ostatní útvary mají tyto výkyvy patrné a hodnoty všech celkových ukazatelů tělesné připravenosti mezi lety 2006 a 2008 klesly.

Důvodem se jeví rozdílnost struktury přípravy jednotlivých útvarů. Zatímco u VÚ v Chrudimi je tělesná příprava trvalou součástí každodenního výcviku s povinnou účastí, u ostatních zkoumaných útvarů je okrajovou záležitostí. Všechny útvary dodržují minimální rozsah tělesné přípravy, ale útvar v Chrudimi tento rozsah cíleně navyšuje a motivuje své příslušník k dosažení alespoň hodnocení známkou 2 – dobře. U ostatních útvarů se klade důraz pouze na kladné hodnocení výročního přezkoušení. Což vede pouze k zaměření pozornosti na nevyhovující příslušníky útvarů. Ti jsou pak motivování pouze k tomu, aby opravili své hodnocení na známku 3 – vyhovující. Tento přístup vede k propadu výkonnosti u VZP obecně a snížení podílu VZP hodnocených známkou 1 – výtečně a 2 – dobře.

Průměrná známka VZP z výročního přezkoušení u zkoumaných útvarů odráží tu skutečnost, že u VÚ v Chrudimi je velmi malý podíl hodnocení výročního přezkoušení VZP známkou 3 a 4. U ostatních útvarů je známka 3 zastoupena i více než 1/3 všech obdržených známek. To si lze vysvětlit mimo jiné tím, že příslušník výsadkového praporu v Chrudimi nemůže provádět výsadkovou přípravu. S tím je spojena skutečnost, že pokud VZP neprovádí výsadkovou přípravu, nenáleží mu za ni finanční bonifikace

zahrnující se do platu za službu a musí se účastnit každodenního řízeného tělocviku za řízení tělovýchovným náčelníkem. Tento řízený tělocvik je zaměřen na urychlené zvýšení kondice v sledovaných disciplínách výročního přezkoušení. Ostatní zkoumané VÚ zařazují řízenou tělesnou přípravu pouze u vojáků s hodnocením 4 – nevyhovující. Prestiž, kterou si výsadkový prapor v Chrudimi buduje, se odráží i v postavení tělesné přípravy, kdy kromě úzce specializované přípravy každého jednotlivce v rámci jeho odbornosti, je tělesná výkonnost nejsledovanější veličinou přípravy příslušníka praporu.

U útvarů z Liberce došlo v roce 2007 ke zlepšení výsledků z výročního přezkoušení a v roce 2008 k výraznému poklesu. VÚ 7907 v roce 2008 dosáhl hodnoty průměrné známky stejné jako v roce 2006 a VÚ 7924 se ve výsledcích propadl daleko pod úroveň v roce 2006. VÚ 2395 Pardubice mezi lety 2006 a 2008 zaznamenává setrvalou klesající tendenci. V Chrudimi je tendence výkonů v rámci výročního přezkoušené trvale stoupající. To lze přičíst skutečnosti, že tělesná příprava prováděna s trvalou intenzitou. U VŮ v Pardubicích má na trvalý pokles výkonů v rámci výročního přezkoušení vliv vysoká fluktuace osob, která probíhala po celé sledované období a plnění úkolů mírové mise v roce 2008. Do mise byly přednostně zařazování VZP s dobrými výsledky v rámci výročního přezkoušení a ostatní VZP plnili zabezpečovací úkoly v místě trvalé dislokace útvaru. To mělo vliv na četnost provádění tělesné přípravy vzhledem k nárůstu plnění úkolů spojených se zastupováním chybějících VZP. Stejná skutečnost, plnění úkolů mírové mise, měla v témže roce vliv na výsledky výročního přezkoušení i u VÚ v Liberci. VÚ 7907 Liberec a VÚ 7924 Liberec se podíleli na plnění 2 na sobě nezávislých mírových misí, kdy v roce plnění této mise, 2008) došlo k poklesu tělesné zdatnosti a nárůstu neúčasti na výročním přezkoušení. U všech těchto útvarů byla účast v misi důvodem neúčasti na výročním přezkoušení. Je to nejvíce patrné na hodnotě účasti u VÚ 7924 Liberec, která pro rok 2008 dosáhla hodnoty 77%. Pro VÚ v Chrudimi to neplatí. Tam bylo velitelem určeno, že všichni VZP, kteří odjíždějí do mise, se zúčastní přezkoušení v předběžních termínech, a to do 1. 3. 2007. Do mise byl následně vyslán pouze voják s hodnocením 1 – výtečně nebo 2 – dobře. Plnění úkolů mírové mise tedy nemělo vliv ani na účast, která je v Chrudimi trvale vysoká, ale neprojevilo se to ani na tendenci výkonnosti VZP.

Průměrná úspěšnost VZP na výročním přezkoušení se pohybuje od 99,8% do alarmujících 86,9%. Nejhorší úspěšnost ze sledovaných útvarů má VÚ 2395 Pardubice, kde má vážený průměr za sledované období hodnotu 92,2%. Oproti tomu nejlepších výsledků dosahuje VÚ 1837 Chrudim, kde vážený průměr úspěšnosti má hodnotu 99,7%. To je mimo jiné dáno odlišným přístupem k neúčasti na výročním přezkoušení u VÚ v Chrudimi. Vojáci, kteří jsou ohroženi známkou 4 – nevyhovující jsou motivováni, aby byli uznáni jako dočasně zdravotně oslabení, dokud se jeho výkonnost nezlepší alespoň na hodnotu známky 2 – dobře. To pak uměle vyvolává lepší hodnoty dosahovaných výsledků s vyšším podílem neúčastnících se VZP.

Průměrné výkony VZP dosahovaných v rámci výročního přezkoušení z jednotlivých disciplín potvrzují nejvyšší tělesnou zdatnost u VÚ v Chrudimi. Ta je patrná především z výsledků vytrvalostní disciplíny 12 minutového běhu. V této disciplíně zaznamenali propad mezi lety 2006 a 2008 bez rozdílu všechny sledované útvary. Z této skutečnosti je patrný pokles tělesné zdatnosti u všech útvarů ve vytrvalostní disciplíně.

7. Závěr

Cíle a úkoly stanovené pro tuto práci se nám podařilo splnit.

Provedli jsme porovnání výsledků výročního přezkoušení vojáků z povolání v rámci útvarů a porovnání výsledků výročního přezkoušení vojáků z povolání mezi jednotlivými útvary. Podařilo se nám zjistit tendence výsledků výročního přezkoušení a tedy úrovně tělesné výkonnosti u vybraných útvarů. Porovnali jsme účast VZP na výročním přezkoušení, výkony v jednotlivých disciplínách výročního přezkoušení na vybraných útvarech a mezi nimi a podařilo se nám porovnat úspěšnost VZP při výročním přezkoušení.

Zodpovězení výzkumných otázek této práce, hypotéz, bylo následující:

- Je v rámci armády České republiky patrný pokles tělesné výkonnosti u vojáků z povolání, tak jako u běžné populace?

Tuto otázku se nepodařilo zcela zodpovědět.

U běžné populace nebylo možné zjistit tendenci tělesné výkonnosti na odpovídající úrovni, vzhledem k absenci podobně koncipovaného testování. Blízkost testů mapujících tělesnou zdatnost s výročním přezkoušením VZP není dostatečná. Pokud bychom uvažovali obecně přijímanou pravdu o skutečnosti snižující se úrovně tělesné zdatnosti u běžné populace za výchozí, bylo by možné ji srovnat pouze s omezeným rozsahem sledovaného období u VZP. Pro tuto situaci je sledované období mezi lety 2006 a 2008 příliš krátké.

- Je tendence úrovně tělesné výkonnosti u zvolených útvarů Společných sil shodná?

Tuto otázku se podařilo zcela zodpovědět.

Tendence úrovně tělesné výkonnosti u zvolených útvarů SpS není shodná. U VÚ v Chrudimi má ve sledovaném období stoupající tendenci, u VÚ v Pardubicích trvale klesající tendenci a u útvarů v Liberci má v první polovině sledovaného období tendenci stoupající a v druhé tendenci klesající.

- Má zabezpečování úkolů mírové mise negativní vliv na dosahované výsledky výročního přezkoušení u útvarů?

Tuto otázku se podařilo zcela zodpovědět.

Zabezpečování úkolů mírové mise má negativní vliv na dosahované výsledky výročního přezkoušení. U třech sledovaných útvarů ze čtyř měla účast VZP těchto útvarů negativní dopad na celkové výsledky výročního přezkoušení. Tento negativní dopad nebyl způsoben pouze účastí tělesně zdatnějších VZP na mírové misi, ale i nedostatkem prostoru pro tělesnou přípravu vojáků, zabezpečujících chod a plnění úkolů v místě trvalé dislokace útvaru. U posledního útvaru by tento vliv byl také patrný a to především ve sledované účasti na přezkoušení, pokud by velitel VÚ v Chrudimi nepřijal rozsáhlá opatření, která měla za výsledek splnění výročního přezkoušení mimo obvyklé termíny.

Seznam použité literatury

1. BLAIR, S. N. *How much physical activity is good for health?* Annu. Rev. Publ. Health. No. 13, 1992.
2. DOVALIL, J. a kol. *Výkon a trénink ve sportu.* Praha: Olympia, 2005. ISBN 80-7033-928-4.
3. DOVALIL, J. a kol. *Lexikon sportovního tréninku*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1404-5
4. HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu.* Praha: Karolinum, 1990. ISBN 80-246-0030-7.
5. HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, 2004.
6. CHOUTKA, M., DOVALIL, J. *Sportovní trénink.* Praha: Olympia, 1991.
7. KUBÁLEK, L. *Koncepce speciální tělesné přípravy I.* Vojenský profesionál, č. 12, s. 18 – 19, 1993.
8. KYSILKA, Z. *Kapitoly z metodiky tělesné přípravy.* Praha, 1995.
9. MAUCH, J. E., BIRCH, J. W. *Guide to the successful thesis and disertation*. New York: Marcel Dekker, 1998. 455 s. ISBN 0-77021-882-9
10. MĚKOTA, K., BLAHUŠ, P. *Motorické testy v tělesné výchově*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983.
11. MĚKOTA, K., NOVOSAD, J. *Motorické schopnosti.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005.
12. PŘÍVĚTIVÝ, L. *Vojenská tělovýchova*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0805-7.
13. SEMIGINOVSKÝ, B. *Praktická cvičení ze základní fyziologie člověka*. Praha: KAROLINUM, 1994.
14. SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a volný čas*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1039-6.

Seznam použité vojenské literatury – předpisy, rozkazy a nařízení

1. Nařízení Náčelníka Generálního štábu AČR č. 5/1993. Praha, 1993.
2. Nařízení Náčelníka Generálního štábu AČR č. 10/1999. Praha, 2000.
3. Prog-1-3/Ch, *Programy přípravy chemických jednotek*. Ministerstvo obrany, Praha, 2005
4. Prog-1-3/Log, *Programy přípravy jednotek logistiky*. Ministerstvo obrany, Praha, 2005
5. Prog-1-3/Vys, *Programy přípravy výsadkových mechanizovaných jednotek*. Ministerstvo obrany, Praha, 2005
6. Rozkaz MO ČR č. 14 *Výcvik vojáků a žáků vojenských škol ve speciální tělesné přípravě*. Praha, 1999.
7. Těl-1-1, *Tělesná příprava v československé lidové armádě*. Praha, 1989.
8. Všeob-P-35, *Kontrolní činnost v působnosti Ministerstva obrany*. Praha, 1995.
9. Vševojsk-15-1, *Vydávání interních normativních aktů a služebních pomůcek v působnosti Ministerstva obrany*. Praha, 1994.
10. Zákon č.219/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, *o ozbrojených silách.* Praha, 1999.
11. Zákon č.221/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, *o vojácích z povolání.* Praha, 1999.

Seznam zkratek:

AČR – Armáda České republiky,
brchbo - Brigáda radiační, chemické a biologické ochrany Liberec,
ČR – Česká republika,
FTVS UK – Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy,
MO – Ministerstvo obrany,
NATO – Severoatlantická aliance,
NGŠ – Náčelník generálního štábu armády České republiky,
NNGŠ – Nařízení náčelníka generálního štábu armády České republiky,
SRN – Spolková republika Německo,
STP – Speciální tělesná příprava,
USA – Spojené státy americké,
VÚ – Vojenský útvar,
VZP – Voják z povolání,
ZTP – Základní tělesná příprava.

Přílohy:

Srovnání výsledků výročního přezkoušení uspořádané po jednotlivých útvarech ve zkoumaném období.

7907 Liberec

	Účast			
Rok	Mělo	Bylo	% účast	% neúčast
2006	227	215	**95%**	**5%**
2007	233	223	**96%**	**4%**
2008	235	209	**89%**	**11%**
	Vážený průměr útvaru		**93%**	**7%**

	Známky				
Rok	1	2	3	4	Celková
2006	89	58	61	7	**1,93**
2007	107	72	39	5	**1,74**
2008	85	72	37	15	**1,91**
	Vážený průměr útvaru				**1,86**

	Úspěšnost			
Rok	Účast	Úspěšně	Neúspěšně	Úspěšnost
2006	215	208	7	**96,7%**
2007	223	218	5	**97,8%**
2008	209	196	15	**92,8%**
	Vážený průměr útvaru			**95,8%**

	Průměrné výkony a bodové ohodnocení				
Rok	Sed-leh	Klik - vzpor	12 min běh	Body celk.	Známka
2006	49	30	2661	**131**	**1,93**
2007	49	33	2659	**142**	**1,74**
2008	49	33	2606	**123**	**1,91**
	Vážený průměr útvaru			**132**	**1,86**

7924 Liberec

	Účast			
Rok	Mělo	Bylo	% účast	% neúčast
2006	226	205	**95%**	**5%**
2007	230	210	**91%**	**9%**
2008	230	177	**77%**	**23%**
	Vážený průměr útvaru		**88%**	**12%**

	Známky				
Rok	1	2	3	4	Celková
2006	77	60	62	6	**1,99**
2007	98	64	43	5	**1,79**
2008	47	52	68	10	**2,23**
	Vážený průměr útvaru				**2,00**

	Úspěšnost			
Rok	Účast	Úspěšně	Neúspěšně	Úspěšnost
2006	205	199	6	**97,1%**
2007	210	205	5	**97,6%**
2008	177	167	10	**94,4%**
	Vážený průměr útvaru			**96,4%**

	Průměrné výkony a bodové ohodnocení				
Rok	Sed-leh	Klik - vzpor	12 min běh	Body celk.	Známka
2006	48	30	2555	**126**	**1,99**
2007	47	32	2609	**134**	**1,79**
2008	46	28	2537	**90**	**2,23**
	Vážený průměr útvaru			**116**	**2,00**

1837 Chrudim

	Účast			
Rok	Mělo	Bylo	% účast	% neúčast
2006	537	488	**91%**	**9%**
2007	525	452	**86%**	**14%**
2008	543	507	**93%**	**7%**
	Vážený průměr útvaru		**90%**	**10%**

	Známky				
Rok	1	2	3	4	Celková
2006	307	166	13	2	**1,42**
2007	304	126	21	1	**1,40**
2008	318	172	15	2	**1,42**
	Vážený průměr útvaru				**1,41**

	Úspěšnost			
Rok	Účast	Úspěšně	Neúspěšně	Úspěšnost
2006	488	486	2	**99,6%**
2007	452	451	1	**99,8%**
2008	507	505	2	**99,6%**
	Vážený průměr útvaru			**99,7%**

	Průměrné výkony a bodové ohodnocení				
Rok	Sed-leh	Klik - vzpor	12 min běh	Body celk.	Známka
2006	52	30	2829	**175**	**1,42**
2007	53	31	2798	**178**	**1,40**
2008	52	30	2776	**179**	**1,42**
	Vážený průměr útvaru			**177,54**	**1,41**

2395 Pardubice

	Účast			
Rok	Mělo	Bylo	% účast	% neúčast
2006	447	429	**96%**	**4%**
2007	441	397	**90%**	**10%**
2008	488	473	**96%**	**4%**
	Vážený průměr útvaru		**94%**	**6%**

	Známky				
Rok	1	2	3	4	Celková
2006	138	153	124	14	**2,03**
2007	88	101	156	52	**2,43**
2008	106	166	168	33	**2,27**
	Vážený průměr útvaru				**2,24**

	Úspěšnost			
Rok	Účast	Úspěšně	Neúspěšně	Úspěšnost
2006	429	415	14	**96,7%**
2007	397	345	52	**86,9%**
2008	473	440	33	**93,0%**
	Vážený průměr útvaru			**92,2%**

	Průměrné výkony a bodové ohodnocení				
Rok	Sed-leh	Klik - vzpor	12 min běh	Body celk.	Známka
2006	48	30	2636	**123**	**2,03**
2007	47	26	2501	**113**	**2,37**
2008	47	26	2493	**92**	**2,30**
	Vážený průměr útvaru			**109**	**2,23**